

Jægere og ornitologer vil stoppe rovfugledrab

Hvert år bliver fredede danske rovfugle fundet dræbt af gift, skud eller fælder. Det er på alle måder uacceptabelt, og derfor er DOF og DJ gået sammen i projektet "Fælles fokus på de danske rovfugle", der forhåbentlig kan være med til at sætte en stopper for drabene.

Tekst: Thomas Vikstrøm, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark og Iben Hove Sørensen, Danmarks Jægerforbund

Foto: Christian Axelsen

NATUR/VILDTFORVALTNING: Generelt ser fremtiden lys ud for de danske rovfugle. Otte ud af de 13 danske rovfuglearter er i fremgang, og tidligere tiders negative syn på rovfuglene er vendt til en øget interesse og betagelse af luftens jægere. Beklageligvis forekommer ulovlig bekæmpelse af rovfugle dog stadig, og derfor har Dansk Ornitologisk Forening (DOF) og Danmarks Jægerforbund (DJ) nu dannet et "rovfuglepartnerskab".

Partnerskabet bygger primært på or-

ganisationernes fælles ønske om en vild, dynamisk og artsrig dansk natur og et øget fokus på udfordringerne med faunakriminalitet. Formodningen er, at langt de fleste konflikter med rovfugle bunder i misforståelser og manglende viden, og derfor er netop disse to temaer udgangspunktet for indsatserne i samarbejdet.

Med udgangspunkt i den tilgængelige viden vil projektet udbrede kendskabet til rovfuglenes biologi og rolle i naturen til den danske befolkning, og sidelø-

bende skal der produceres undervisningsmateriale til relevante uddannelser inden for jagt og naturforvaltning samt undervisning til børn. Som et led i projektet planlægger DOF og DJ også at afholde en konference med oplæg og debat om rovfugle, som forventes afholdt i Jagtens Hus i april 2022.

Projektets historiske baggrund

Jægere og ornitologer har ikke altid været enige om forvaltningen af de danske rovfugle. En del af den histo-

Duehøgen er en imponerende jæger, som især lever af duer, krager og andre fuglearter.

Ørnens Dag

Ørnens Dag afholdes den sidste søndag i februar. (27. 02. 2022)

Ørne kan ses over hele det danske land, og DOF håber på igen i år at kunne invitere tusindvis af danskere på storslåede oplevelser.

Det er dog muligt, at konceptet bliver anderledes end tidligere på grund af corona.

Reserver dagen, og hold dig opdateret på ornensdag.dk.

Antal forgiftede rovfugle 2009-21

Havørn:	14
Rød glente:	12
Musvåge:	12
Tårnfalk:	6
Rørhøg:	2
Kongeørn:	1
Fjeldvåge:	1
Duehøg:	1

rik, som går forud for det nyligt etablerede samarbejde, kan findes i artiklen om Danmarks fugle gennem to århundreder, som i 2021 blev udgivet i DOF's videnskabelige tidsskrift (Meltofte m.fl., 2021). Her beskrives det, hvordan der fra midt i 1800-tallet foregik en veritabel udryddeskrig mod rovfuglene. De blev i over 100 år efterstræbt med både skydevåben, sakse, fælder og gift, hvilket stod i grel modsætning til en langt større respekt for rovfuglene tilbage i middelalderen.

For at fremme bekæmpelsen mest muligt blev der udbetalt skydepræmier for flere rovfuglearter helt frem til 1955. Således blev adskillige af vores store rovfugle udryddet eller stærkt reducerede i antal omkring år 1900. I 1897 beskrives situationen således: "For de fleste [Rovfugle] gaar det hurtigt tilbage. Kongeørn, Havørn, Fiskeørn, Glente, Duehøg ere udryddede som ynglende eller ere ikke langt fra at være det; for Musvaage og Rørhøg er det gaaet meget tilbage."

Indførelsen af fasanen som jagtobjekt fra omkring 1875 accelererede problemerne for de danske rovfugle. Så sent som i midten af 1900-tallet kunne man læse, at "Navnlig Duehøgene er jo ualmindelig glubske. De skaaner intet." Faderen til DOF's senere formand Lorenz Ferdinand offentliggjorde i 1923 og 1931 undersøgelser af mere end 350 rovfuglemaver, som påviste, at de fleste rovfuglearter fortrinsvis tager smådyr og småfugle. Igen skilte duehøgen sig ud, og det blev konkluderet, at "Duehøgen kan efter disse Undersøgelser at dømme ikke nægtes at gribe ind i vore økonomiske Interesser".

Først med jagtloven af 1967 blev den generelle forfølgelse af rovfugle gjort ulovlig, men den fortsatte illegalt mange steder, og regulering af duehøge, spurvehøge og musvåger var lovlig på særlige betingelser helt frem til 1994. I slutningen af 1900-tallet ændredes den generelle holdning imidler-

tid, og mange bestande af disse forfulgte arter er nu kommet på fode igen. Ligeledes er en række udryddede arter genindvandret de senere årtier.

Rovfugledrab forekommer stadig

Nu om dage er ulovlig bekæmpelse af rovfugle heldigvis en langt mere sjælden begivenhed i Danmark, men det fremgår dog af debatindlæg og sociale medier, at negative holdninger til rovfuglene fortsat synes at være udbredte. En videnskabelig rapport fra Institut for Ecoscience ved Aarhus Universitet vurderede ligeledes i 2019 (Fredshavn m.fl., 2019), at ulovlig efterstræbelse stadig er en trussel for fem af vores ynglende rovfuglearter; især menes duehøgen at være påvirket heraf.

DOF har for perioden 2009-21 opgjort antallet af rovfugle, som er fundet forgiftede, til 47 individer fordelt på otte arter (se tabellen). Derudover kommer de forgiftede rovfugle, som ikke er fundet, og de, som er dræbt ved brug af andre ulovlige metoder. Selvom antallet altså ikke reflekterer en fuldstændig opgørelse over ulovligt efterstræbte rovfugle, er det et tydeligt bevis på, at der stadig er behov for en målrettet indsats for at rydde trusler mod rovfuglene af vejen.

Både DOF og DJ håber nu, at organisationernes fælles indsats vil sætte en endelig stopper for den ulovlige efterstræbelse af de danske rovfugle. ih@jaegerne.dk

Fælles om rovfuglene

Vi skal passe bedre på de danske rovfugle. Derfor er Danmarks Jægerforbund (DJ) og Dansk Ornitologisk Forening (DOF) gået sammen om projektet "Fælles fokus på de danske rovfugle".

Misforståelser og manglende viden har i mange år resulteret i gentagne eksempler på drab på rovfugle i Danmark. Ved fælles hjælp vil DOF og DJ nu komme misforståelserne til livs gennem formidling om rovfuglenes biologi og rolle i naturen.

Formidlingen kommer blandt andet til udtryk i form af forskellige undervisningsmaterialer samt en konference om rovfugle.

Projektet er støttet af 15. Juni Fonden og løber frem til november 2022.

Læs mere om projektet på www.jaegerforbundet.dk/vildt-og-natur/traekvildt/projekter-traekvildt/fælles-fokus-pa-de-danske-rovfugle/

Kilder

J.R. Fredshavn, T.E. Holm, J. Sterup, C.L. Pedersen, R.D. Nielsen m.fl. (2019): Størrelse og udvikling af fuglebestande i Danmark. Videnskabelig rapport fra DCE nr. 363.

H. Meltofte, L. Dinesen, D. Boertmann & P. Hald-Mortensen (2021): Danmarks fugle gennem to århundreder. Udviklingen i Danmarks yngle- og trækfuglefauna siden år 1800 i relation til landskabs-, klima- og samfundsændringerne. Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift 115 (1): 1-184.